AKBABA

Amerika — Ya deve, ya deveci, ya üstündeki hacı!..

HAZIR LOP!

Nihayet Demokrat Parti yedek liderlerinden Bay Adnan Menderes feryadı bastı:

— Bize kolaylık göstermiyorlar, zorluk çıkarıyorlar!..

İlâhi Adnan Menderes, ilâhilerle güvey gir!

Demek istiyorsun ki, yirmi beş yılın kılıçla, kalemle kazanılmış bütün zaferlerini, bütün şereflerini, C. H. P. ciler size devredip bir kenara çekilsinler...

Armut piş, ağzıma düş!

Bu kadar da lüpçülük olur mu ya?..

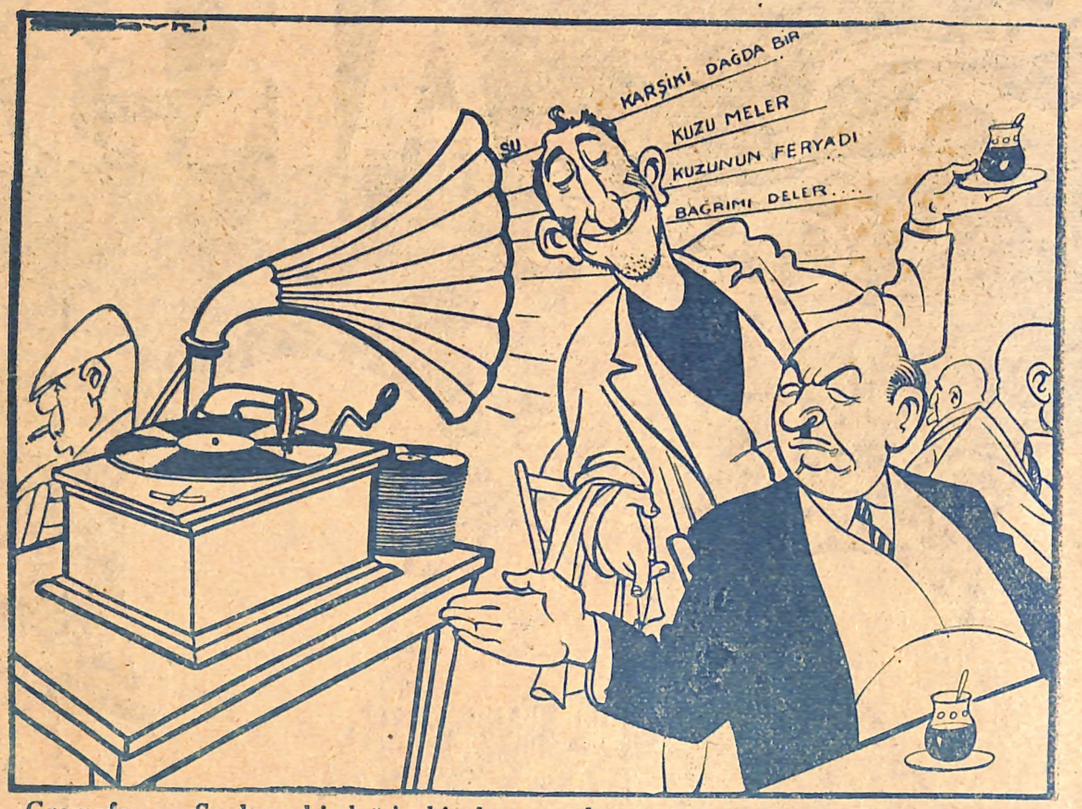

Gramofon — Şu karşıki dağda bir kuzu meler...
Müşteri — Sustur şu gramofonu yahu... Adnan Menderes gibi inletip durma!..

Çingeneden kız ister gibi!

Fıkrayı bilirsiniz belki: Bir bahar günü, çiçekleri, rüzgârları ve kuşlariyle insanı başka dünyalara çağıran bir bahar günü! Vezirin oğlu at üstünde kırlarda dolaşırken bir kız görüyor: Güneş yanığı, kara gözlü, beyaz dişli, sarı şalvarlı, kırmızı çepkenli bir todi kızı... Bir anda, yıldırım çarpmışa dönüyor!

Artık, paşazadenin gece gündüz hayalinde bu Çingene güzeli vardır. Yemiyor, içmiyor, gülmüyor, konuşmuyor...

Nihayet, biricik evlâdının uğruna her şeyi göze alan vezir hazretleri, baş kâtiplerini Çeribaşıya gönderip kızı istetmeğe karar veriyor.

Paşanın adamları, dağ yamacında, eski bir çadır önünde atlarından iniyorlar.. Yanık derili, sırım gibi bir Çingene, içeride yaslanmış zurna çalmaktadır... Bu sırmalar içinde yolcuları görünce, uzandığı yerden soruyor:

— Abe kimi arıyorsunuz?

— Çeri başı hazretlerini...

— Çeri başı benim abe!..

— Efendim, Vezir hazretleri arzı hürmet ettiler.. Allahın emrile kerimeniz hanımefendiyi mahtumlarına istiyorlar!..

Çeri başı karşısındakileri tepeden tırnağa şöyle süzdükten sonra:

— Defolun oradan be, diyor. Ben sizin gibilere kız vermem!..

Yalvar, yakar, rica, niyaz.. Nafile!.. Vermem de vermem!..

Çaresiz, boyunlarını büküp dönüyorlar. Artık, bütün konak halkı meyustur. Kimi mahdum beyi okutmak istiyor, kimi seyahate çıkarmak...

Bunu duyan mahalle külhanbeylerinden biri, Vezire baş vuruyor:

— Paşam, diyor, izin verin bana, Çeri başının kızını alayım, getireyim size!..

Vezir hazretleri, bu teklifi kabul ediyor:

— Peki evlâdım.. Git, iste.. Hiç ummam ama, Allah büyüktür.. Belki senin ricanı kabul eder!..

Müsaadeyi alan külhanbeyi bir beygire atlayıp çadırın karşısına dikiliyor:

— Ulan Çingene.. Heeey!.. Nerdesin ulan!

Çeri başı telâşla çadırdan fırlıyor:

— Emret abe paşam..

— Söyle o meşin suratlı kızına, hazır olsun.. Onu bizim Vezirin oğluna götüreceğim... Sakın bana da olmaz filân demeğe kalkma.. Vallah Billâh...

Külhanbeyinin elini belindeki bıçağa attığını gören Çingene, bembeyaz dişlerle sırıtıyor:

— Niçin olmaz diyeyim be paşam.. Böyle kız isteyene canım feda!...

***

Kıssadan hisse:

Herkes, hakkını karşısındakinin anlayacağı dille istemelidir. Hattâ, Rusyadan İranın boşaltılmasını bile!

Çimdik

AKBABA

Yıl: 23 Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Yusuf Ziya Ortaç Sayı: 107

İKİ DÜNYA

İstanbulda iki dünya henüz yan yana yaşamaktadır: Toprağın altı ile toprağın üstü!

Otomobille, tramvayla, yahut yürüyerek geçtiğiniz —iç sokakların değil— ana caddelerin iki yanına bakınız: Mermer alınlarını yeşil parmaklıklara dayamış ecdat mezarları sıralanmıştır. Her apartıman yanında, her kahve köşesinde, her mağaza karşısında bir kaç kavuklu taş ve bir kaç Hüvelbakî!..

Sabahleyin evinizden çıkıp taze bir ruh ile işinize giderken, akşamlayın işinizden çıkıp baba sevinciyle evinize dönerken, ölüm diyarının ıslak topraklarından fışkırmış yabani otlar arasından bu yosunlu kavuklar, uzak bir âlemden gelen gizli sesleriyle size fısıldayacaklardır: Dünya fanî!.. Ahiret bakî!..

Niçin mi hâlâ güler yüzlü bir İstanbulumuz yok?.. Niçin mi hâlâ çağımızın adamı değiliz?.. Niçin mi hâlâ şarklı tekevvül ruhumuzun bir köşesinde bağdaş kurmuş, somurtuk oturuyor?.. İşte pencerelerimizden yatak odalarımıza, yemek odalarımıza, çalışma odalarımıza kadar gizli gözlerle bakan mezar taşları!

Bir lokma bir hırkanın miskin felsefesinden sıyrılmak için, üstümüze çöken ihtiryar selvilerin, mermer kavukların, yeşil parmaklıkların gölgensinden hızla silkinmeliyiz.

Yusuf Ziya ORTAÇ

Post ve Dost!

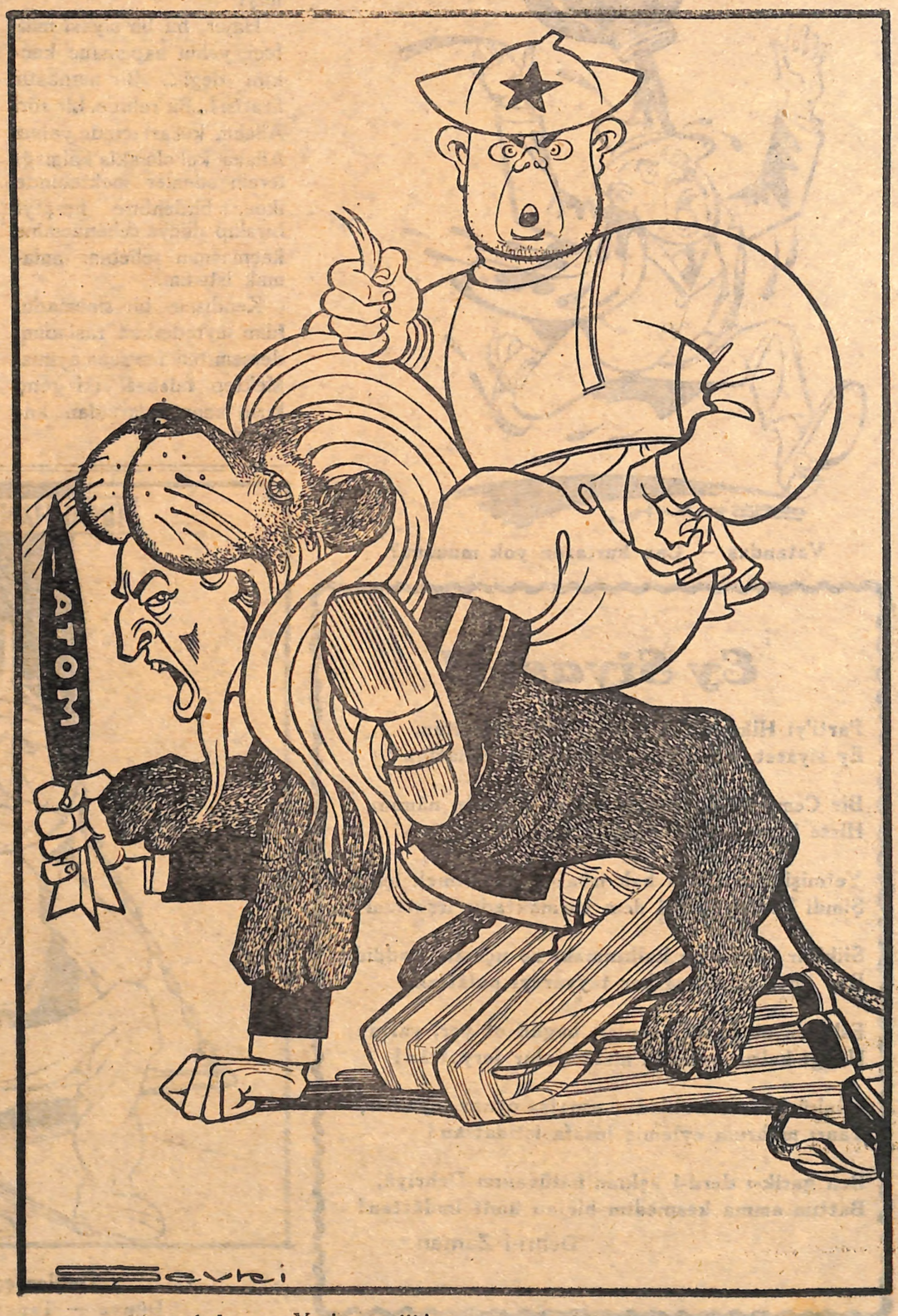

Aslan — Yerim seniii!...
Rus — Allah allah.. Bu aslanın sesi değişti be!..

Basın hürriyeti!

Vatandaş — Can kurtaran yok muuuuu?...

Ey Siyaset!

Parti'yi Hikmet'ten ettin, Falih'i üstattan,
Ey siyaset, var mıdır farkın senin cellâttan?

Bir Cemil Alpay çıkar, bilmez pirincin nâmını,
Hisse ister Bulgaristandan veya Dimyattan!

Yetmişinden sonra bak isbat-ı rüşt etmek için:
Şimdi Tevfik Rüştü dem vurmaktadır irşattan!

Silkinir amma ne kalkınmak, ne uçmak haddidir
Bay lider sandıkça her tayyareyi pulâttan!

Eskiden et yerdi insanlar, bugün ot yer, yarın:
Hangi haltın yendiği malûm olur feryattân!

Çünkü herkes kukladır, esnafsa oynar, oynatır,
Tanrı mahrum eylemiş insafa istidattan!

Ben garik-ı derd-i aşkım, nâtüvanım Dehriyâ,
Battım amma kesmedim bir an ümit imdâttan!

Dehrî-i Zaman

OLAYLAR ALAYLAR

BİR FİRARÎ İLE KONUŞTUM!

Hep mühim şahsiyetlerle konuşacak değiliz ya! Bir de firarî ile konuşayım, dedim, bakayım niçin kaçmış!

Hayır, bu bir siyasî mülteci, yahut hapishane kaçkını değil... Bir manastır firarîsi!.. Bir rahibe, bir sör! Allahın kulları içinde yalnız Allaha kul olmakla kalmağı tercih edenler mektebinde iken, birdenbire herşeyi bırakıp dünya cehennemine kaçmasının sebebini anlamak istedim.

Kendisine bir sinemada, filim seyrederken rasladım, dersem tanıdım sanmayınız. Mektep talebesi iki genç kızın konuşmalarından anladım:

— Bizim sör değil mi?

— Değil tabiî... Baksana, bunun yüzü boyalı..

— Benziyor ama..

— Neresi benziyor canım? Onun saçları sarıydı, bununki akaju; onun dudakları soluk pembe idi, bununki kızıl karanfil; onun elbisesi yakasına kadar kapalı idi, bununki oldukça açık..

Sinemadan çıkar çıkmaz şüpheli şahsa, pardon, bayana sokuldum.

— Affedersiniz, siz falanca değil misiniz?

Hülyalı bakışlar, mesut gülüşlerle tasdik etti.

— Ne büyük inkılâp, ne büyük değişiklik! Nasıl

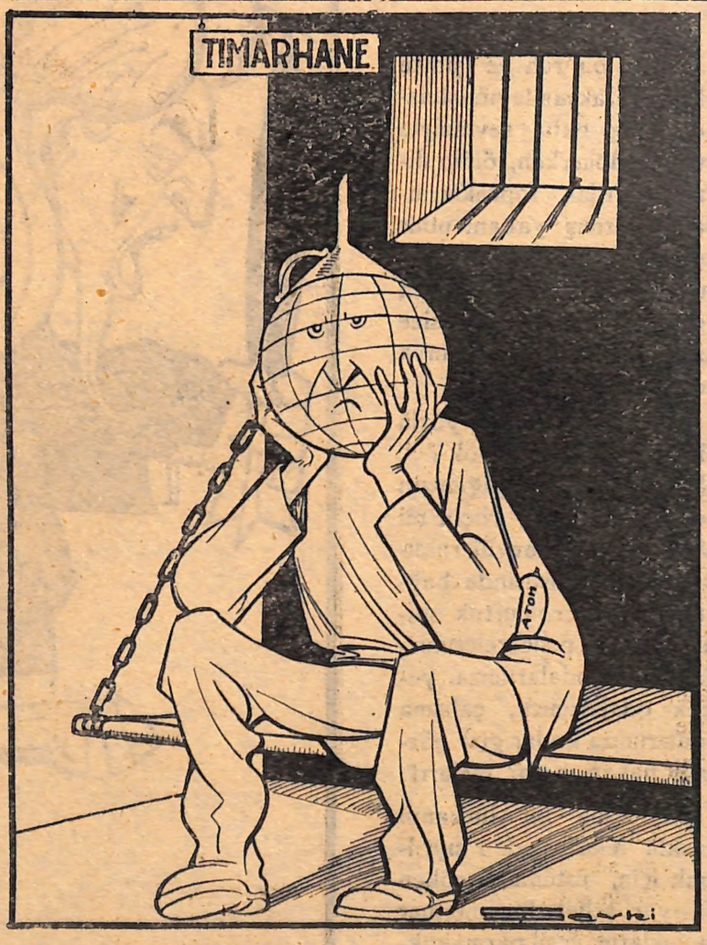

Deliler çoğaldıkça:
Dünya — Tam yerimi buldum!..

oldu da rahibelikten çıkabildiniz?

— Çıkmadım ki! Sadece mektepten ayrıldım..

— Peki ama Papalıktan izniniz var mı?

— Hacet yok, Papa hazretlerine hareketimi ve sebeplerini bildirdim. Memnun kalacaktır!

— Ya... Demek dünya zevklerinden mahrum kalmağa daha fazla tahammül edemediniz?

Dehşetle gözlerini açtı:

— Ne demek istiyorsunuz rica ederim?

— Canım efendim, rahibelik mesleğinde tabiî bir çok dünya nimetlerinden kendinizi mahrum ettiniz. Meselâ muayyen zamanlarda muayyen gıdaları alamadınız, muayyen eğlence yerlerine, barlara, sinemalara, tiyatrolara gitmez, zamanınızı ibadete hasrederdiniz...

— Ya şimdi ne yapıyorum zannediyorsunuz? İbadet etmiyor muyum?

— Doğrusu ibadetin böylesine can kurban!

— Tamam. İşte ben de canımı kurban ediyorum..

— Rica ederim, lâtifeyi bırakın!

— Mon dieu!.. Vallahi lâtife değil. Ben manastırda iken yine ibadet ederdim. Dışarıda halk bu kadar sıkıntı çekerken biz orada rahat rahat yaşıyorduk. Dışardaki kadınlar gerçi kürk koyuyorlardı, fakat bunun için ne fedakârlıklara katlanıyorlar, ne sıkıntılar çekiyorlar. Onların çektiği azapları hangi rahibe çeker? Sakin, rahat bir ömür sürüyoruz. Halkın mahrumiyetlerinden haberimiz bile yok! İşte bu sebeple, kendimi işkenceye sokmak ve daha iyi bir kul olmak için mektebi, manastırı filân terkettim. Yoksa rahibelikten ayrılmış değilim.

— Meselâ, çektiğiniz tatlı azaplardan birkaç örnek gösterir misiniz?

— Hay hay... Meselâ şimdi seyrettiğimiz filim.. Sinemaya girmek, yerinizi bulup oturmak, itilip kakılmak, sonra perdede insanın gözleri ve ruhu için bir azap olan o yakası açılmadık sahneleri seyretmek bizim sakin hayatımıza nazaran günah sayılacak şeylerdir. Bunlara katlanabilmek elbette az fedakârlık değildir. Değil mi?

Boynumu büktüm:

— Öyle, dedim, inşaallah yarın ahrette bu fedakârlıklarınızı unutmazlar!

Görünmiyen Adam

— Genel sekreteri tebrike gitmiyor musun?..
— Hayrola.. Ne var?
— Daha ne olsun? Tevfik Rüştü Partiden istifa etmiş!..

BUHRAN

"Birlik,, gazetesi, bir fıkrasında, İstanbulda usta ahçı kalmadığından, ahçı kıtlığı ve buhranından bahsediyor. Halbuki, İstanbulun Topkapısından başlıyarak Mecidiye köyüne, Yedikuleden Bebeğe, Edirnekapıdan Kurtuluşa kadar tekmil tramvay güzergâhında en bol dükkân, ahçı dükkânıdır. Ahçılar derneği başkanlığından bu mevzuda aldığımız bir mektubu kısmen neşrediyoruz.

"Birlik gazetesinin usta ahçı buhranından bahsetmesi yersizdir. İstanbulu dolduran yüzlerce ahçı dükkânından birine giriniz. Yiyeceğiniz yemeklere hayran kalırsınız: Size koyun eti getirirler, aslında at etidir. Sağ yağlı yemek verirler, içinde yağın adı bile yoktur. Et, yağ, sebze, şeker kullanmadan çeşitli et ve sebze yemekleri yapan, tatlılar pişiren bu ahçılara usta denmezse, kime denir?,,

Missouri Boğaz sularında:

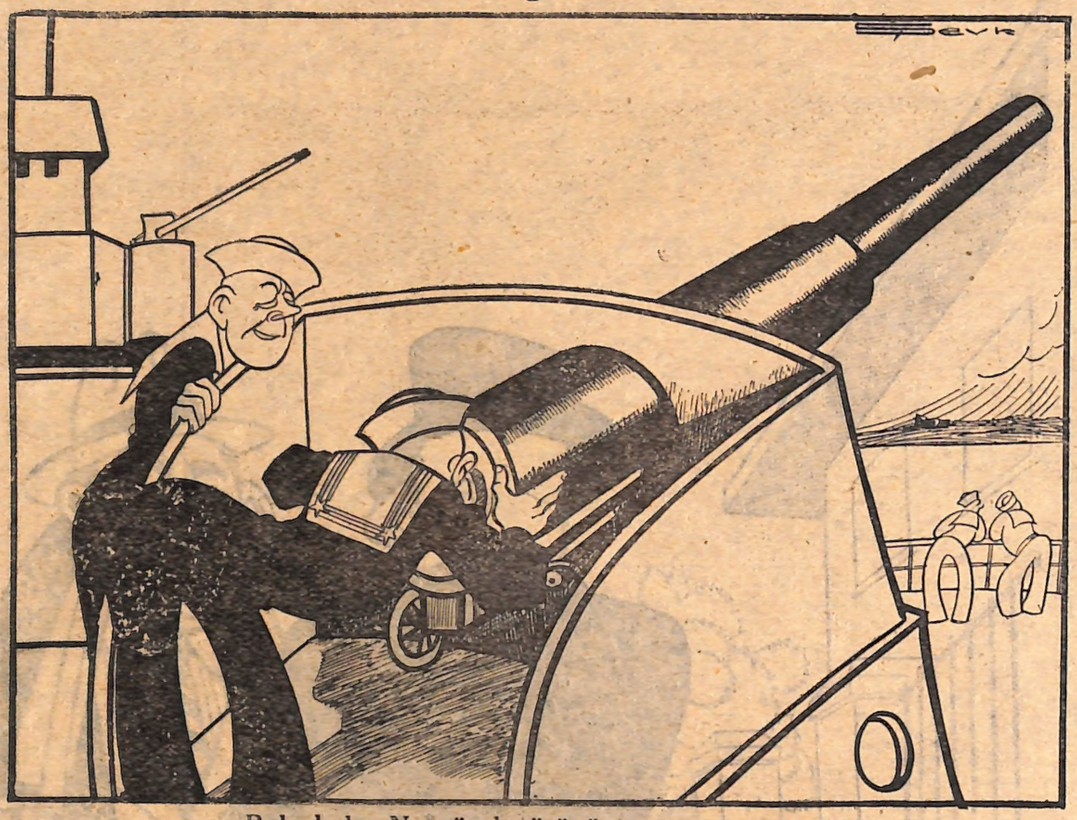

— Bak, bak.· Ne güzel görünüyor...
— Karşı Kıyı mı?..
— Hayır, Karadeniz!..

ŞUNDAN BUNDAN

PİYANİST

— Meşhur bir Çek piyanisti geliyormuş.. Piyano çalacakmış!

— Ya... Hem piyano çalacak, hem para çekecek desene!

Âlem

Kayseride çıkan Doğru Yol arkadaşımızın birinci sayfasında, çerçeve içinde bir havadis gördük:

[Kayseride oturak âlemleri! Bir kadın için beş kişi birbirini nasıl öldürmüşlerdi?] Müstakbel bir tefrikanın ilânı!

Biz âlem değişti sanıyorduk. Yoksa bu tefrikaya bakarak, hâlâ:

Âlem yine ol âlem
Devran yine ol devran!

mı diyelim?

Balık

— Bak Birlik gazetesi balık fiatlarını bildiriyor...

— Aman dikkat et, Nisan balığı olmasın!

TERBİYE

— İşittin mi! Bir kadın terbiye için çocuklarını koltuklarından asıyormuş..

— Nereye?

— Ahırın tavanına..

— Âlâ, kadını da terbiye için bağlamalı...

— Nereye?

— Tabiî yine ahıra!

Aslını inkâr

Kayseride çıkan "Doğruyol,, gazetesinin iki sayısında "Bizim şairler,, başlığı altında Cahit Sıdkı ve Ziya Osmandan bahseden iki yazı çıkmıştı. Bunları okuyan Ziya Osman, yolda Cahit Sıdkıya rastladı:

— Yahu, dedi, sen kendini bize Diyarıbakırlı diye satardın, Kayserili imiş sin de haberimiz yok!

Ayni yazıları Cahit Sıdkı da okumuştu. Gülerek cevap verdi:

— Hakkın var hemşeri.. Amma, sırça köşkte oturanlar komşusuna taş atmaz, biz de seni İstanbullu biliyorduk!..

BOŞALTMA

Rusların İranı boşalttıkları malûmdur. Fakat boşaltmadıklarını ileri sürenlerin bulunduğu da malûmdur. Bu hususdaki şüpheleri izale için Dubroytska gazetesi başmuharriri, verdiği demeçte demiştir ki:

— Bizim İranı boşalttığımızdan şüphe edenlere söylenecek tek sözümüz vardır: Gitsinler, tahliye mıntakalarını gezsinler, eğer çöp bulabilirlerse o zaman boşaltmadığımızı biz de kabul ederiz!

Uyuz

İki arkadaş, yolda yürüyorlardı. Biri:

— Dün akşam radyo söyledi. D. D. T. denilen ilâç uyuzu tedavi ediyormuş! Artık uyuz olup kaşınmak tarihe karışacak...

Öbürü içini çekti:

— İnşallah züğürtlüğe de böyle bir ilâç bulurlar!..

Nazilli, Yanık Ömer:

Nevyorkta nutuk vermeğe giderken Churchill'i tam yirmi bin kişi muhafaza etmiş. Kimden muhafaza etmişler acaba?

Marko Paşa:

Her halde halkın muhabbetinden olacak. Malûm ya, ayı, yavrusunu okşayayım derken eziverirmiş..

★

Büyükada, Anna Haraşo:

Tevfik Rüştü Aras bir Sosyalist Partisi kuracakmış. İnanayım mı?

Marko Paşa:

Kendisi yalandır diyor. İki sözden hangisine isterseniz ona inanın!

★

Balıkesir, Riza Çolak:

İstanbulda, tımarhanede bir paviyonun yandığı doğru mu?

Marko Paşa:

Maalesef doğru. Bu da, delilerin akıllandığına delildir!

★

Çemişkezek, Ali Veli:

Kok kömürünün tozu serbes satılacak diyorlar. Kendisini neden satmıyorlar?

Marko Paşa:

Kendisi yanar, tozu yanmaz ama, alan yanar da ondan!

SS. Nili Şişil:

Taksi şoförleri kasket giyecekler deniyor. Benim nişanlısı de soför. Ma kasket koyunca nasil tanıyazagim:

Marko Paşa:

Tanımağa ne hacet? Madem ki kasketliler hep birbirine benziyor, sen de birisini nişanlın farzedersin, olur biter!

Erkek — Ada çamlarını kurtlardan tamamiyle kurtarmışlar...
Kız — inanmam... Mevsimi gelince kim bilir ne kurtlar çıkar yine!..

SEBEP

İlk defa İstanbula gelen bir Amerikalı protestan, derhal alâkalı makamlara müracaat ederek dinini değiştirmek, müslüman olmak istediğini bildirdi. Sordular:

— Sebep?

Cevap verdi:

— İstanbulda geçirdiğim kısa zamanda gördüklerime nazaran bunca insanı böyle bir şehirde sağ salim yaşatan müslümanların Tanrısı, her halde bizim inandığımız Tanrıdan daha büyük olmalı.. Onun için ihtidaya harar verdim!

●

Antoloji

[En genç şairler "Bugünkü şiirimiz„ adı altında bir seçme yazılar, yani antoloji kitabı neşretmişler. Bu seçme yazılara göre, bugünkü şiirimizin ne halde olduğunu pek merak ettik. Alay ediyoruz zannetmeyin. Sizlere sayfalarımızda takdime değer bulduğumuz iki tanesini aynen buraya naklediyoruz:]

Şifre

Kaşın şifre
Gözün şifre
Gülmen konuşman şifre
Yaradan şifre yaratmış
Seni çözmek için,
Şifre müdürü mü olmalı?

Kasap

İşlerin yolunda gidiyor kasap
İşlerin yolunda
Satırın saldırman belinde
Elin hayvanı emrinde
Yere yatırıp biçersin
Çengele geçirip yüzersin

Mal derdinde kasap
Can derdinde koyun
Ne çirkin oyun
Ne berbad kafiye!

Hele bu son mısraı da okuduktan sonra, bize söylıyecek söz kalmıyor.. Eski edebiyat kitaplarında buna « intak - ı hak» derlerdi!

●

Makine

— Gazetede bir ilân gördüm: Kaçık makinesi satılıyormuş, ne demek bu?

— Yeni bir şiir antolojisi olacak!

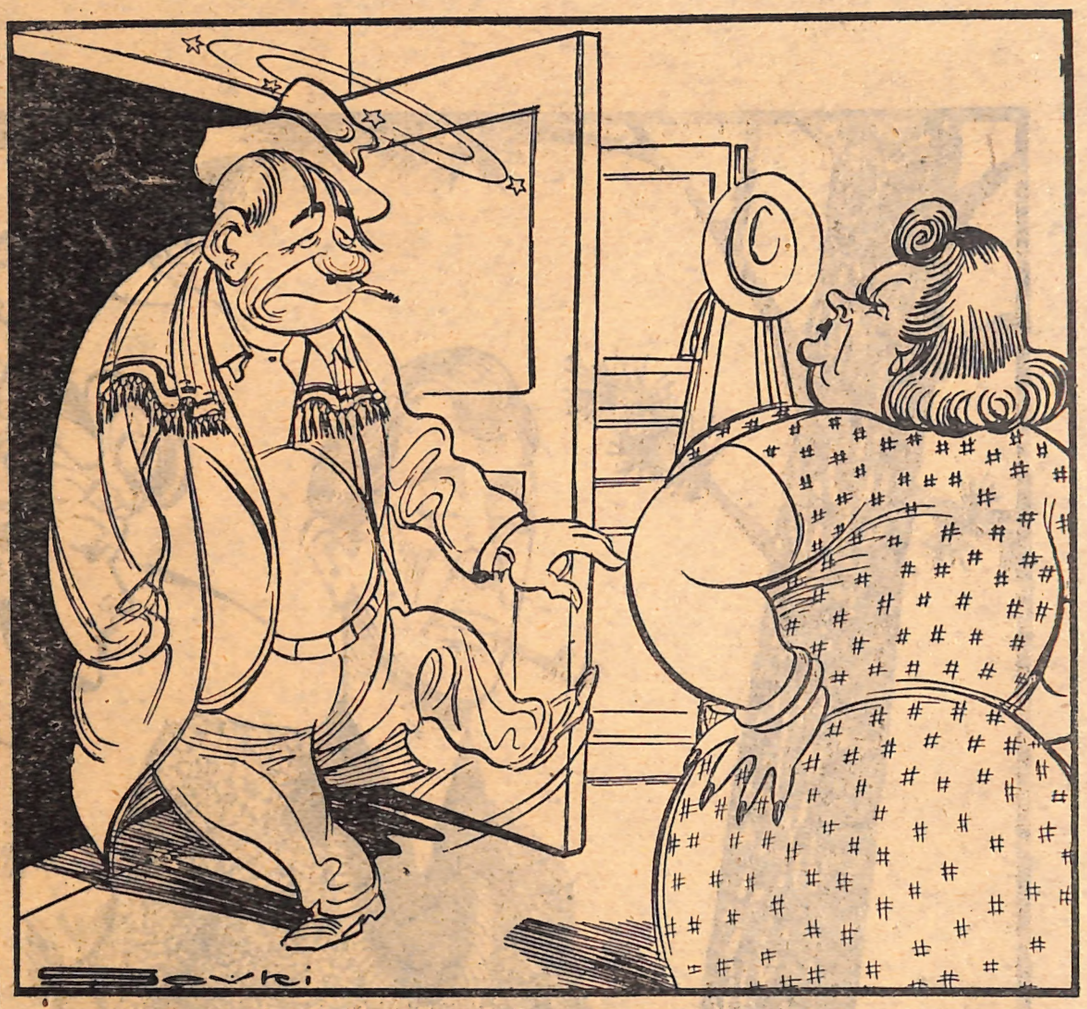

Sarhoş — Karıcığım, gözün aydın.. İşsizlikten kurtuldum artık, müfettiş oldum!
Kadın — Maşallah.. İşe meyhaneleri teftişten başlamışsın!

VELİNİMET

Mektepte iken ismini «Sırık Nuri» koymuştuk. O zaman ancak on altı on yedi yaşında vardı. Boyu, mübalâğasız, en uzun boylumuzun iki misli kadar vardı.

Sırık Nuri mektepte, yerini seven bir kavak ağacı gibi yalnız boy büyüttü. Değil sınıfın, bütün mektebin, hattâ bütün mekteplerin en haylaz, en tembel talebesiydi. Hayatta hiçbir hevesi, hiçbir emeli yoktu. Fakir bir ailenin evlâdıydı. Biz o çocuk aklımızla Sırık Nurinin âkıbetini iyi görmez, kendisini sevdiğimiz için acırdık.

Ona, on senelik bir ayrılıktan sonra, Beyoğlu İstiklâl Caddesinde tesadüf ettiğim zaman, bir lâhzada bunları düşündüm. Kendisini görmeyeliden beri boyu insanı ürkütecek derecede uzamıştı. Geçtiği yolda herkes olduğu yerde donakalıyor, bir garibe seyreder gibi ona bakıyordu. Bütün cadde halkı Sırık Nuriyi yakından görebilmek için âdeta birbirini çiğniyordu. Kendisiyle konuşmak istiyordum, fakat bu acaip mahlûku yolda durdurmak, elini sıkmak, onunla konuşmak cadde ortasında âdeta bir hâdise olacaktı. O zaman herkes ona baktığı kadar bana da bakacaktı. Yüzlerce nazarı üzerime çevirtmekten sıkıldım, peşi sıra yürümeğe başladım. Sırık Nuri Tokatlıyana girdi, vitrinin önünde bir yer seçti, oturdu. Kondisiyle konuşmak için bundan iyi fırsat olamazdı. Ben de arkasından girdim, gidip masasına oturdum.

Çok memnun oldu. Biraz şakalaştık, gülüştük, o sırada dikkat ettim: Üstü başı çok temizdi, parmağında bir altın yüzük, bileğinde nefis bir altın saat vardı. Gözlüğünün çerçevelerine varıncaya kadar her şeyi altındandı. Refah içinde olduğu anlaşılıyordu. Sırık Nurinin böyle kelli felli bir adam oluşunu bir türlü aklım almıyordu. Belki birşey öğrenebilirim diye:

— İşler nasıl? diye sordum.

Eliyle «şöyle böyle» demek ister gibi bir hareket yaptı.

— Çok çalışıyor musun?

— Ne münasebet! dedi.

Merakım gittikçe artıyordu. Hiç ihtimal vermemekle beraber belki zengin bir kızla evlenmiştir diye:

— Evli misin? diye sordum.

— Ne mümkün! dedi. Bu boy la bana kim kızını verir?..

Kendisiyle uzun uzadıya konuşmak istiyordum.

— Nuri... dedim.. Gel seni bir bara götüreyim.. Biraz eğleniriz..

— Vallahi vadedemem, azizim, dedi. Yarım saat sonra ne yapacağımı, nereye gideceğimi katiyen tâyin edemem.. Belki burada daha iki saat otururum.. Belki şimdi kalkıp giderim.. Fakat her ihtimale karşı bana adresini ver.. Sana mektup yazarım.

Bu sözleri söyler söylemez, adresi değil, cevap vermeme bile vakit bırakmadan yerinden kalktı.

— Yine görüşürüz, azizim.

Diyerek yurüdü. Etrafında herkes yine ona bakıyordu. «Sırık Nuri» nin bu çiy hareketi bayağı gücüme gitti.. Fakat şunu da itiraf edeyim ki Nurinin hali bende büyük bir merak uyandırmıştı.

Geçen akşam sinemaya gitmiştim. Bir de ne görsem: Sırık Nuri orada değil mi? Gittim yanına oturdum. Pek neşeliydi:

— Ah azizim, diyordu. Ne zamandanberi sinema gözümde tütüyordu. Ne ise bu akşam talih yardım etti.. Gelebildim..

Kendi kendime: «anlayabilene aşkolsun!» dedim, fakat ona birşey söylemedim. Sinemada insan birbiriyle ne kadar konuşabilir. Esasen perde aralarında lâmbalar yanınca etrafında bütün seyircilerin nazarı Nurinin üzerine dikiliyordu.

Oyun bitince:

— Nuri.. dedim. Rica ederim eyun bozanlık etme... Rusların şurada gayet güzel bir barı var.. Seninle kalkıp oraya gidelim..

Sözümü bitirmeğe vakit kalmadı, Nuri lâkırdımı ağzıma tıktı:

— İmkân yok.. dedi. Başka zaman görüşürüz. Allaha ısmarladık..

Ve benden cevap beklemeden hayretle kendisini seyreden halkı yararak ilerledi..

Sırık Nuri ile artık bir daha selâmlaşmamağa karar vermiştim. Son dafa kendisine tesadüf ettiğim zaman görmemezlikten geldim; fakat bu sefer o benim koluma girdi. Beni sürükliyerek:

— Gel şu gazinoda biraz oturalım.. dedi. Hazır vaktim varken sana anlatayım...

Girip oturduk:

— Bana çok gücendin değil mi? dedi.

— Gücenmekte hakkım yok mu?...

— Hakkın var.. Var.. Ama dikkat ettin mi bilmem.. Sana ilk tesadüf ettiğim kahvede yanıbaşımızdaki masada lâcivert elbiseli bir adam oturuyordu.. Sinemada da önümüzdeki sırada yine ayni adam vardı.

— Hayır, dikkat etmedim.. dedim.

— Tabiî.. dedi. Ben varken ona kim dikkat eder!

Artık sabrım tükenmişti:

— Peki, ne olmuş? dedim. Kim o lâcivert elbiseli adam?

Sırık Nuri güldü:

— Bizim velinimet!

Sonra, sormama mahal bırakmadan izah etti:

— Senin anlayacağın bu zat Mısırlı bir milyoner.. Yalnız zavallının gayet garip bir kusuruvar: Bir cilt hastalığı neticesi yüzünün bütün kılları düşmüş, ne kaşı, ne kirpiği, ne saçı kalmış. Adamcağız bu kusurundan dolayı mahcup mu mahcup. Kazara bir yabancının gözü kendisine deyse, yer yarılıp içine girecek kadar utanıyor.. Düşün bir kere: Böyle bir adamın umumî biryere, bir sinemaya, bir lokantaya, bilhassa Tokatlıyanın camekânının önüne gidip oturmasına imkân var mı? İşte azizim, tesadüf beni bu adamın karaşısına çıkardı.. Şimdi onun gölgesi gibi peşi sıra dolaşıyorum.. Anca beraber kanca beraber.. Tabii ben yanında iken ona kimse bakmıyor.. Velinimet te böyle rahat rahat gezmesine mukabil bana ayda elli Mısır lirası ihsan ediyor.. İşin sırrını şimdi anladın mı?..

Karga

Çığır

Bu isimle çıkan dergimin 158 inci sayısının baş makalesi aynen şöyle başlıyor:

«Nihayet Piyer Küri öldü..» Âdeta «çok şükür, kurtulduk!» der gibi birşey! Hıfzı Oğuz Bekata «vaktaki» veya «ölünce» diyebilecekken, niçin nihayet diye başlıyor? Yazının başlarken bittiğini anlatmak için mi? Fena bir çığır!

DÜNYA KARİKATÜRLERİ

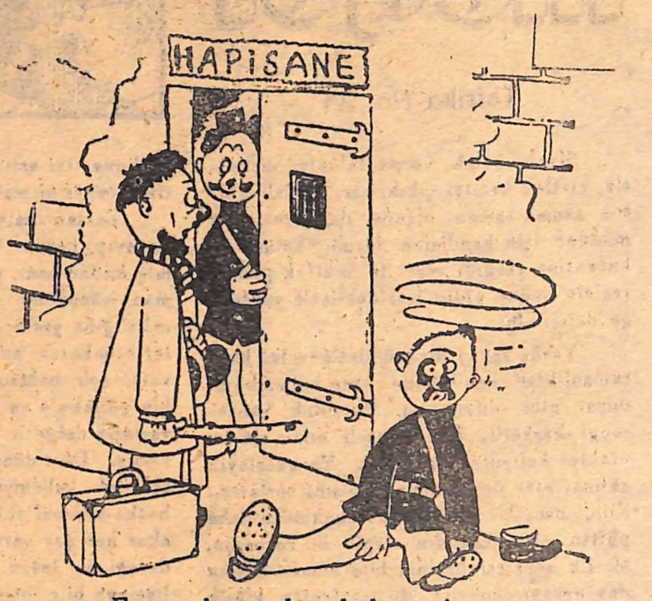

Fransada mesken buhranı!
Mahpus — Kimmiş o?.. Kimmiş beni müddetin doldu diye hapishaneden dışarı atmak isteyen?

Aç Avrupada:
— Acaba ekmek karnemi alıncaya kadar açlığa dayanabilecek miyim?..

— Niniciğim, babam seni oda hizmetine almak isterse kabul etmeyeceğine söz ver bakayım!..

KONSER

Hafta içinde Cemal Reşit Rey idaresindeki Şehir Senfonik Orkestrası Saray sinemasında bir konser verdi. Cemal Reşit üstadın hayranı olan bütün bayanlar konser salonunu doldurmuşlardı. Şöyle tenkid ediyorlardı:

— Bugün rengi biraz soluk, değil mi?

— Evet, uykusuzluktan olmalı..

— Yoksa heyecandan mı?

— Neden heyecan duyacak?

— Neden olduğunu bilsem gider o sebebin saçını başını yolarım!

Konser fevkalâde idi. Beethoven'in Yedinci Senfonisinin skerco'sunu marş zanneden bazı dinleyicilerin ayak tempoları müstesna büyük bir sükûnet içinde dinlendi ve çok alkışlandı.

Yine şehir orkestrasının beraberliğinde 3 nisan akşamı Belediye gazinosunda Fransız kemancısı Soetens'in konseri dinlenildi. Kemancı genç ve yakışıklı olmasına, hattâ çok güzel çalmasına rağmen, bayanların gönlünü kemanı kadar ustalıkla çalamadı!

Leylâ ÇELLO

Meğer Sevmek

Tefrika No. 24

Yazan : A. H. Reel

Siyah yelek ve pantalonlu, ceketsiz, gırtlak kemiği çıkık, sarı benizli garson zaman zaman ortada dolaşıyor, bir müddet için kendisine lüzum kalmadığı kanaatine vardığı vakit te mutfak penceresinin önüne gidip içeridekilerle yarenliğe dalıyordu.

Yavaş yavaş bir müddet evvelki kahramanlıktan benliğimde eser kalmadığını duyar gibi oluyordum. Şu soluk kahverengi kasketli, kalın enseli adam da bu otelde kalıyorsa iş fena!. Ya geceleyin aklına eser de odamın kapısını zorlarsa.. Kilidi ucuz bir karton bavulunkinden daha püften olan kanadın değil bu zorbanın, bir ilk okul talebesinin bile omuzlamasına dayanacağı şüpheli! Bu vaziyette klâsik usul, odanın eşyasını kapının arkasına yığmaktır ama, odada eşya yok ki.. Ha, buldum.. Ben karyolayı oraya çeker, ayak ucunu kanada veririm. Her halde hizmetçiyi birlikte yatmaya çağırmaktan daha iyi.. Çünkü cahil ve görgüsüz kadın bu teklifime karşılık elini beline dayayıp :

— Aşağıda erkeklere kırıtmaya, sırıtmaya çekinmeyon da, yukarıda yatmaya gelincek korkuyon mu?

Dese, ne cevap verirdim?

Zihnimden bunları geçirirken Seracettin yüzündeki tatlı tebessümü sanki bana hediye etmek istiyormuş gibi boynunu mübalâğalı bir şekilde ileriye doğru uzatarak sordu :

— Ne düşünüyorsunuz, Maviş hanımefendi, daldınız yine?

Silkinerek :

— Hiç!.

Diyebildim. O tekrar sordu :

— Ne yiyeceksiniz.. Rakı teklif edemem ama, bir iki kadeh bira içmez misiniz?

Etrafıma bakındım :

— A.. Nasıl olur, dedim. bir bu eksik doğrusu!

Fakat aksi gibi canım o kadar içki istiyordu ki, hani bira bulunmazsa, o zamana kadar tatmadığım, lezzetinin farkında olmadığım rakıyı bile içmeğe muvafakat edecektim.

Ne ise uzatmıyalım efendim, küçük ve büyük kadehlerin boşalması birbirini kovaladı. Kısacık bir zaman içinde kanımın damarlarımda dolaşış ve beynimin girinti çıkıntılarından geçiş tarzı o derece hızlandı ki aklıma bazan binbir fikir birden hücum ediyor, bazan da dimağım bütün muhteviyatını ânide boşaltıyor, bomboş bir hokkabaz kutusu gibi kalıveriyordu. Âdeta kendimi rüya görüyor, tatlı bir kâbus geçiriyor sanıyordum. Öyle ya, on sekizinde bir mektep talebesi yarı sarhoş. Merzifon gibi mütaassıp zihniyetli, dar düşünceli bir kasabanın sözüm ona otelinde hanımı yabancı bir erkekle başbaşa.. Alkol bende tefekkür ve mürakabeye dalış kuvvetini artırmasına karşılık Seracettinin çenesini makineleştirmişti.

Zaman zaman dirseklerini masaya dayayıp başını burnu burnuma değecekmiş kadar bana yaklaştırarak, zaman zaman vücudunu gıcırdayan sandalyesinin arkalığına yaslayıp sigarasını derin nefeslerle çekerek anlatıyor anlatıyordu : Hayatta çok bahtsızmış. Çocukluğundanberi hiç gülmemiş ve mesud olmamış. İlk izdivacında dehşetli bir hayal kırıklığına uğramış. Dârı dünyada — tamamiyle onun tâbirini kullanıyorum — bir annesinden başka kimsesi yokmuş. Çiftlik, çubuk, irat, akar her şey varmış. Eğer ömtünü vakfedeceği bir insan bir arkadaş bulsa hiç çalışmaya bile ihtiyacı olmazmış. Gelirlerini toplamak için Gördese ara sıra küçük bir seyahat yapması kâfi imiş. Anadolu kasabalarında ve kırlarındaki bu sıkıntıları sırf kendini avutmak, vakit öldürmek için çekiyormuş.

Lâkırdının nereye gelip dayanacağını tabiî başlangıçta tahmin etmek güç değildi. Gerçekten söz o noktaya gelince birdenbire kesildi ve Seracettin gözlerimi gözlerine dikerek sustu ve hareketsiz kaldı. Onunla evlenmek isteyip istemediğim hakkında benden cevap bekliyordu. Doğrusunu söylemek lâzım gelirse fikrim müspet tarafa kayıyordu. Ama, böyle bir çabuk karar veriş, içkinin mi, yoksa çaresizliğin mi tesiri altında oluyordu, pek iyi bilmiyorum.

Öyle ya, İstanbula kadar gidişimi sağlamış olmak dahi beni yersizlik, yurtsuzluk ve kimsesizlikten kurtaracak mı idi? Sizleri ne halde bulacaktım? Beni tekrar evinize kabul edecek mi idiniz? Borçlarımı nasıl ödeyecektim? Benim için çalışacak bir yer hemen hazır mı idi?

Vakıa, hayatımı, bence yalnız dış hüviyeti malûm, iç hüviyeti bir sır olan adama bağlıyacağıma dair söz vermekle de âkıbeti mechul bir maceraya atılacaktım ama, ne bileyim, işte o anda ikinci yol bana daha az çetin göründü. Çünkü Seracettinin şahsını ve ruhî haletini hiç te antipatik bulmamıştım. Beni o kadar pohpohluyor, o derece yükseltiyor, güzelliğim hakkında o kadar mübalâğalı tasvirler yapıyordu ki bu duyguda bir adamın bana sonuna kadar bağlı kalacağını, hiçbir isteğime karşı duramıyacağını sandım. Sonra öyle yalvarıyor, yakarıyordu ki hani ona karşı sempati bile hissetmemiş olsam yine merhamet edecek ve «Evet!» diyecektim. Fakat tecrübesizliğime rağmen yine kadınlığın mücehhez olduğu fıtrî diplomatlık kudreti benliğimde hemen belirmekten geri kalmadı. Küçük bir kahkaha salıverek :

— İlâhi Seracettin beyefendi, dedim, böyle ciddî meseleler bu kafa ile incelenip bir neticeye bağlanabilir mi? Fakiler «Sabah olsun da hayır olsun» tarzında bir atalar sözü tekrar edip dururlardı. Gelin, biz de ona uyalım, o işi yarın görüşelim!

Tabiî razı oldu. Çünkü bu cevap yüzde elliden fazla müspet bir tavır ve eda taşıyordu. Sade razı olmadı, âdeta sevindi bile.. İhtimal, meşhur hikâyeyi biliyordu. Ben on sekiz yaşında ondan haberdar olursam kırkına yaklaşan Seracettin bey elbette bilecekti. Hani, kadınla diplomat birbirinin zıddıdır fıkrası.. Kadın «Hayır!» derse, «Belki!» demektir. «Belki!» derse «Evet!» demektir. Kadın hiçbir zaman «Evet» demez. Diplomat «Evet!» derse «Belki!» demektir, «Belki!» derse «Hayır» demektir. Bir diplomat hiçbir zaman «Hayır!» demez.. İhtimal baştan başa gerçeğin ifadesi değildir ama, çok hoşuma gider..

Kol saatime gizlice göz attım. Vakit epey ilerilemişti. Birçok tabaklar, şişeler gelip gitmişti. Teneke çatallarla türlü türlü şeyler yemiş, kaba, kalın ve çatlak kadehlerden çeşit çeşit şeyler içmiştik. Ama bunlar ne idi katiyen farkında değildim. Tıpkı bir «somnambul» bir «otomat» gibi şuursuz hareketler yapıyordum. Fakat artık aklımı başıma toplamak zamanı gelmişti. Etrafıma şöyle bakındım. Öteki masalardan birini tek başına işgal eden memur kılıklı adam ile daha uzaktaki kalın enseli hacı ağa ve arkadaşı kafa tütsülemelerini ve karın doyurmalarını bitirmiş oldukları halde hâlâ oturuyorlar, demindenberi bir piyes temaşasından daha fazla merak ve tecessüsle seyrettikleri durumumuzun ne gibi bir âkıbetle neticeleneceğini görmek için bekliyorlar, zaman zaman yüksek sesle konuştukları havaî bir iki cümle ile dikkatlerinin bizim üzerimize çevrilmiş olduğunu gizlemek istiyorlardı. Ne yapsam, ne türlü hareket etsem o ana kadar Seracettinle aramızda bir münasebet mevcud olmadığına onları inandıramıyacaktım. Burada buluşmamızın bir tesadüf olduğunu kabul etmelerine de imkân yoktu. Hattâ, ortadan el ayak çekilince geceyi onun veya benim odamda birlikte geçireceğimize kani oldukları muhakkaktı. Ama, ben tıpkı salona girdiğim zamanki gibi düşünmekte devam ediyordum. Masum olduğumu kendim bildikten sonra buna başkalarında da kanaat hasıl ettirmeği lüzumsuz ve boş bir zahmet sayıyordum. Hemen ayağa kalkarak :

— Bana müsaade, dedim, vücutça da zihince de çok yorgunum.. İnşaallah yarın görüşürüz.

O da derhal yerinden davrandı. Uzattığım eli sıktıktan sonra beni kapıya kadar uğurladı. Bu hareketimiz memur kılıklı adamın üzerinde pek o kadar fazla tepki yapmamıştı. Fakat kalın enseli ile arkadaşı başlarını önlerine eğmişler, sinsi sinsi gülüyorlar, gûya :

NİÇİN
Yeni Tokalon
Pudrasını
KULLANIYORUM

Prenses
ALLA TROUBETSKOY
Eşbahını anlatıyor:

- Onun bir çok cazip ve yeni renkleri vardır.
- O, bütün kullandığım pudralardan daha ince ve daha hafiftir.
- Ondaki hakiki çiçeklerin nefis kokusuna perestiş ediyorum.
- O, bütün gün sabit kalır. Çünkü terkibinde başka hiç bir pudrada bulunmayan Krema köpüğü vardır.
- Yağmurlu, rüzgârlı havaya rağmen Yeni Tokalon Pudrası tenimi daima terü taze muhafaza eder.
- Eminim ki her ne bahasına olursa olsun bundan daha iyi bir pudra bulmak imkânı yoktur.

AKBABA

PERŞEMBE GÜNLERİ
ÇIKAR, SİYASİ
MİZAH MECMUASI

İDAREHANE
Ankara caddesi, No. 47
Telefon: 22129

ABONE
Türkiyenin her tarafı için:
Seneliği 1000, altı aylığı 500,
üç aylığı 250 kuruş.
Yabancı memleketlere:
Seneliği 2000, altı aylığı
1000, üç aylığı 500 kuruş.

11 Nisan 1946 Perşembe
Sayı: 107
20 Kuruş

Yavrunun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen

FASFOTİN NECATİ
Yedir

Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını miniminilere mutlaka yediriniz. Taklitlerinden sakınınız.

Necati ismine dikkat

Bahçekapı: SALİH NECATİ

GEBELİK

Artık her gün bahardan bir yeni müjdedir. Artık her sabah gözümüzü daha aydınlık, daha ılık, daha canlı bir dünyaya açacağız.. Toprak ana, çiçeklere, çimenlere gebedir.

Unutmayınız ki, her ayın 7 si de yeni bir ümide, yeni bir zenginlik ümidine gebedir.

Millî Piyango, yıllardır sevindirdiği insanlarla millî sevinein kaynağı oluyor.

AYLIK ANSİKLOPEDİ

Her kütüphanenin, daima el altında bulunacak ana kitabı

DOKTOR
Fahri Celâl
Sinir, kekemelik ve söyleme kusurları tedavisi
Cağaloğlu, No. 21
Telefon: 20785

BİRA

İçkilerin en hafifidir.
Daima Birayı
Tercih
ediniz.

TEKEL

Sahibi ve neşriyat müdürü: Yusuf Ziya ORTAÇ
Ba ıldığı yer: İb-ahim Horoz Basımevi

YARINKİ DÜNYA

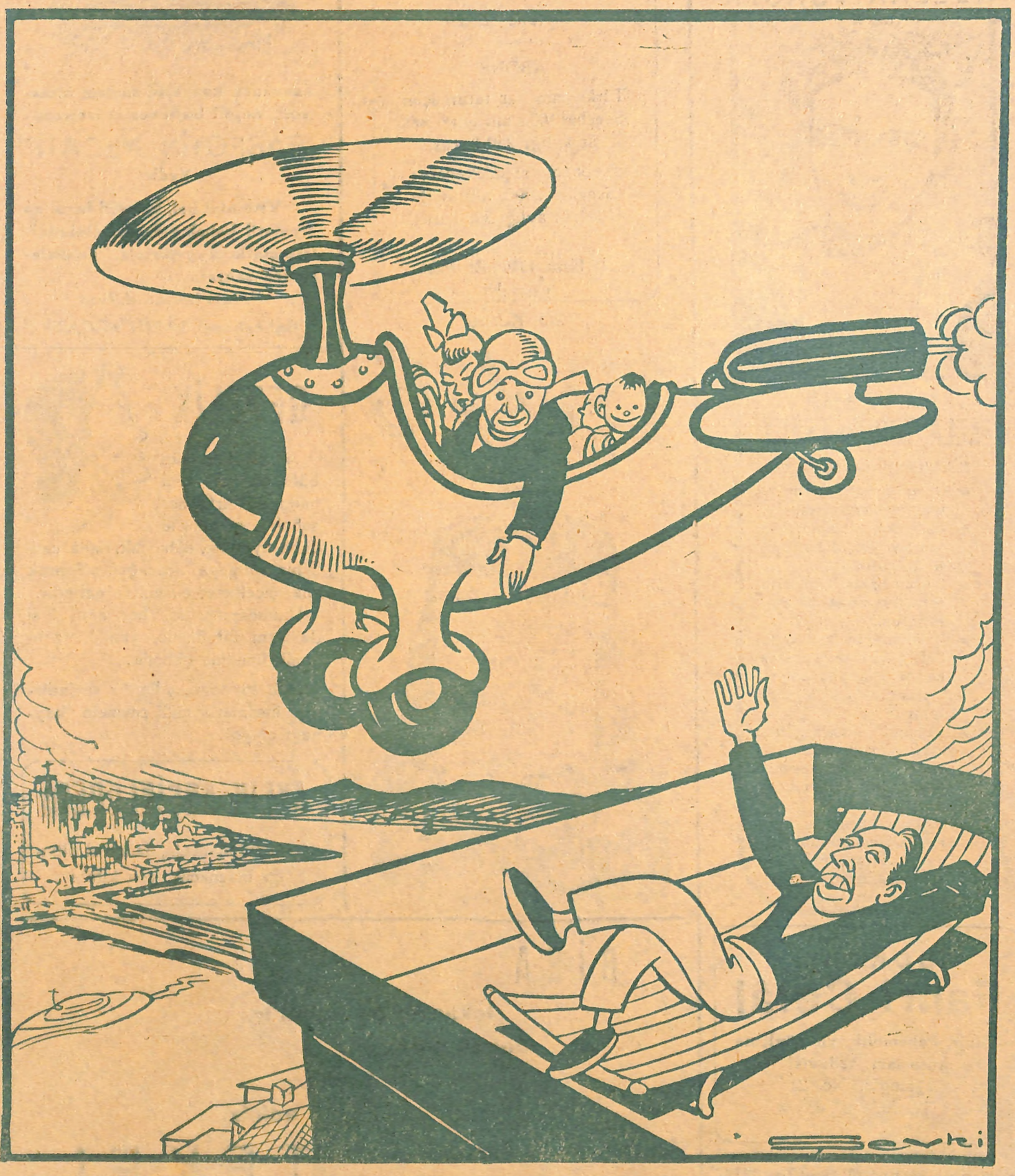

— Ankaraya gitmiyor musunuz ?.. Yeni opera temsiline ?..
— Hayır.. Biz bu gece Erzurum şehir tiyatrosuna davetliyiz !